

Wymagania edukacyjne i sposoby ocenienia uczniów Z GEOGRAFII w klasie VI

UCZNIOWIE W TOKU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH MOGĄ OTRZYMYWAĆ
OCENY CZĄSTKOWE ZA:

- sprawdzian wiadomości po zakończonym dziale;
- krótkie sprawdziany wiedzy – kartkówki;
- odpowiedź ustną (połączoną ze znajomością mapy);
- aktywność na lekcji (lub jej brak);
- samodzielne wykonanie na lekcji zadań z podręcznika lub
- ćwiczeń
- znajomość mapy
- prezentowanie pracy grupy;

ZASADY OCENIANIA I KLASYFIKACJI UCZNIÓW:

1)

Prace klasowe (do 45 minut)

Prace klasowe są obowiązkowe. W przypadku nieobecności uczeń powinien napisać ją na kolejnej lekcji. Praca klasowa jest zapowiedziana tydzień wcześniej oraz omówiony jest jej zakres.

Wszystkie prace są przekazane uczniowi, który jest zobowiązany pokazać je rodzicowi.

Uczeń przechowuje prace pisemne do końca okresu klasyfikacyjnego.

Oceny uczeń może poprawić w terminie 10 dni roboczych.

Nauczyciel określa formę poprawy – może być ustna lub pisemna.

Ocena z poprawy jest oceną ostateczną.

2)

Kartkówki (10 -20 minut)

Kartkówki nie muszą być zapowiadane.

Kartkówka obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów.

Nieobecność ucznia na poprzedniej lekcji nie zwalnia go z przygotowania się do zajęć i nie pisanie kartkówki.

Oceny uczeń może poprawić w terminie 10 dni roboczych. Nauczyciel określa formę poprawy- może być ustna lub pisemna. Ocena z poprawy jest oceną ostateczną.

3)

Odpowiedź ustna

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje ucznia znajomość treści z trzech ostatnich tematów.

Oceny z odpowiedzi nie można poprawiać.

4)

Aktywność

Przez aktywność na lekcji rozumie się : częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie przykładów ćwiczeniowych, aktywną pracę w grupach.

Aktywność na lekcji nagradzana jest oceną lub ustną pochwałą.

O formie oceny decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę stopień trudności rozpatrywanego przez ucznia problemu oraz możliwości intelektualne ucznia.

5)

Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń

W zeszycie przedmiotowym uczeń zobowiązany jest zapisać temat lekcji oraz notatkę.

Zadania w zeszycie ćwiczeń uczeń wykonuje na lekcji, dlatego nie może rozwiązywać zadań z wyprzedzeniem

6)

Nauczyciel ma prawo przerwać jakąkolwiek formę pisemną (kartkówka, sprawdzian, praca klasowa) uczniowi (lub całej klasie), jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia (klasy) niesamodzielność pracy (przez niesamodzielną pracę należy rozumieć : odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie itp.)lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu .

7)

W przypadku prac pisemnych stosowane są konkretne kryteria punktowe
- uzyskanie, co najmniej

30- 49 % - ocena dopuszczająca

50- 69 % - ocena dostateczna

70- 84 % - ocena dobra

85- 94 % - ocena bardzo dobra

95 -100% - ocena celująca

8)

Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosi (tylko na początku lekcji) nieprzygotowanie do zajęć bez podania przyczyny.

Uwaga: nie można zgłaszać nieprzygotowania w przypadku zapowiedzianego wcześniej sprawdzianu lub kartkówki oraz na dwa tygodnie przed wystawianiem ocen klasyfikacyjnych.

9)

W przypadku nieobecności uczeń zobowiązany jest do uzupełnienia materiału poprzez przepisanie notatki, wypełnienie ćwiczeń oraz przyswojenie wiadomości i umiejętności z danej lekcji, w ciągu jednego tygodnia. W przypadku dłuższej nieobecności uczeń przed lekcją ustala termin uzupełnienia braków z nauczycielem.

10)

Na koniec okresu klasyfikacyjnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

11)

Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę oceny cząstkowe, zaangażowanie ucznia na lekcji, jego możliwości oraz stopień opanowania wiadomości i umiejętności potrzebnych na dalszym etapie nauki.

12)

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował treści dopełniające oraz posiada szeroką wiedzę, dzięki której potrafi samodzielnie stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych, formułować i rozwiązywać problemy samodzielnie, dokonać analizy i syntezy zjawisk, z powodzeniem bierze udział w konkursach przedmiotowych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści dopełniające, zdobytą wiedzę potrafi stosować w nowych sytuacjach, jest samodzielny w stosowaniu różnych źródeł wiedzy, rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach, rozwiązuje sytuacje typowe z wykorzystaniem posiadanej wiedzy wg. wzorów na lekcji lub w podręczniku, samodzielnie pracuje z innymi materiałami źródłowymi.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, potrafi je stosować do rozwiązywania typowych problemów z niewielką pomocą nauczyciela, analizuje proste zależności geograficzne, próbuje porównywać dane i wyciąga prawidłowe wnioski.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował wymagania konieczne, jest w stanie z pomocą nauczyciela nadrobić podstawowe braki w wiedzy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia. Wystawiając ocenę roczną nauczyciel bierze pod uwagę całoroczną pracę ucznia na lekcjach, jego zaangażowanie i postępy w nauce.

Szczegółowe wymagania edukacyjne

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
Dział 1. Kształt i ruchy Ziemi					
1. Kształt Ziemi. Siatka geograficzna i kartograficzna	• podać nazwę kształtu Ziemi; • opisać siatkę geograficzną i kartograficzną.	• wymienić dowód na kulistość Ziemi; • wskazać elementy siatki geograficznej na globusie i kartograficznej na mapie.	• wymienić dowody na kulistość Ziemi; • wymienić cechy południków i równoleżników.	• wyjaśnić jeden z dowodów na kulistość Ziemi; • określić, z czego wynikają różnice w kształtach siatek kartograficznych.	• wyjaśnić przyczynę różnicy w długości promienia równikowego i biegunowego; • wytłumaczyć, co to jest geoida.
2. Długość geograficzna	• wskazać na mapie półkule, wschodnią i zachodnią; • wskazać na globusie i mapie świata: bieguny, południk zerowy i 180°.	• zdefiniować pojęcia: bieguny, południk zerowy i 180°; • wymienić cechy długości geograficznej.	• wskazać na globusie i mapie świata: bieguny, południk zerowy i 180°; • odczytać wartości długości geograficznej z map o różnych skalach; • wskazać półkulę dla danej długości geograficznej.	• zdefiniować długość geograficzną; • na podstawie wartości długości geograficznej znaleźć odpowiedni południk na mapach w różnych skalach.	• odczytać z mapy wartości długości geograficznej z dokładnością do minut; • omówić znaczenie południka zerowego i 180°.
3. Szerokość geograficzna	• wskazać na mapie półkule, północną i południową; • wskazać na globusie i mapie świata: równik, zwrotniki i koła podbiegunowe.	• zdefiniować pojęcia: równik, zwrotniki i koła podbiegunowe; • wymienić cechy szerokości geograficznej.	• wskazać na globusie i mapie świata: równik, zwrotniki i koła podbiegunowe; • odczytać wartości szerokości geograficznej z map o różnych skalach; • wskazać półkulę dla danej szerokości geograficznej.	• zdefiniować szerokość geograficzną; • na podstawie wartości szerokości geograficznej znaleźć odpowiedni równoleżnik na mapach w różnych skalach.	• odczytać z mapy wartości szerokości geograficznej z dokładnością do minut; • omówić pochodzenie nazw charakterystycznych równoleżników.
4. Określanie położenia w praktyce	• wymienić współrzędne geograficzne; • nazwać główne kierunki geograficzne.	• wskazać, z których linii siatki odczytujemy długość i szerokość geograficzną; • wskazać na mapie główne kierunki geograficzne.	• odczytać współrzędne geograficzne punktu na mapie; • wskazać punkty skrajne różnych obiektów geograficznych; • wskazać, kiedy używamy GPS.	• na podstawie podanych współrzędnych geograficznych odszukać punkt na mapach w różnych skalach; • określić współrzędne geograficzne punktów skrajnych różnych obiektów; • skorzystać z GPS.	• odczytać położenie obszaru; • obliczyć jego rozciągłość południkową i równoleżnikową; • omówić zastosowanie GPS.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca

	Uczeń potrafi:				
5. Ziemia we Wszechświecie	określić położenie Ziemi we Wszechświecie, podając nazwę Galaktyki i Układu.	- wymienić elementy Układu Słonecznego; - podać kolejność planet w Układzie Słonecznym.	- określić dzisiejsze poglądy na położenie Ziemi w Układzie Słonecznym; - podać cechy planet i gwiazd.	- omówić teorię geocentryczną; - omówić teorię heliocentryczną.	porównać teorię geocentryczną i heliocentryczną.
6. Ruch obrotowy Ziemi	demonstrować, używając globusa lub tellurium, ruch obrotowy Ziemi.	- wymienić cechy ruchu obrotowego Ziemi; - wskazać kierunek ruchu i zmianę czasu, jaka w związku z nim następuje.	- wyjaśnić cechy ruchu obrotowego Ziemi; - ze zrozumieniem używać pojęć związanych z pozorną wędrówką Słońca po niebie.	zdefiniować pojęcia związane z pozorną wędrówką Słońca po niebie.	wyjaśnić konsekwencje ruchu obrotowego Ziemi dla roślin, zwierząt i człowieka.
7. Czas na Ziemi	- wskazać występowanie różnic czasu słonecznego jako konsekwencji ruchu obrotowego Ziemi; - wskazać zależność czasu słonecznego od położenia na konkretnym południku.	- wymienić rodzaje czasów; - korzystając z mapy stref czasowych, odczytać godzinę we wskazanych miejscach na Ziemi.	- określić strefy czasowe, w których znajduje się Polska; - określić różnicę czasu na wschód i na zachód od Polski.	wyjaśnić potrzebę wprowadzenia czasu strefowego i urzędowego.	obliczyć różnicę czasu słonecznego dla dowolnych punktów na Ziemi.
8. Ruch obiegowy Ziemi	- zademonstrować, używając globusa lub tellurium ruch obiegowy Ziemi; - określić ramy czasowe astronomicznych pór roku.	- wymienić cechy ruchu obiegowego Ziemi; - używać pojęcia związane z ruchem obiegowym Ziemi; - wymienić astronomiczne pory roku jako następstwo ruchu obiegowego Ziemi.	- wymienić daty przesileni; - wskazać zależności między dniami przesileni a porami roku.	przedstawić zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku.	- omówić konsekwencje zmiany oświetlenia Ziemi; - przeanalizować wysokość Słońca nad horyzontem w różnych porach roku w najbliższym otoczeniu.
9. Strefy oświetlenia Ziemi	- wymienić strefy oświetlenia Ziemi; - wskazać ich zasięg na mapie, globusie.	- omówić rejony występowania poszczególnych stref oświetlenia Ziemi; - wymienić krainy geograficzne należące do danej strefy.	- wymienić cechy poszczególnych stref oświetlenia Ziemi; - wskazać krainy geograficzne należące do danej strefy.	- wyjaśnić różnice wynikające z różnego oświetlenia Ziemi w poszczególnych strefach; - wskazać konsekwencje przyrodnicze różnego oświetlenie terenu w różnych strefach.	wyjaśnić związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami oświetlenia, strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na Ziemi.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
Dział 2. Geografia Europy					

11. Europa na mapie fizycznej	• podać wielkość powierzchni Europy; • wymienić i krótko opisać najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Europy – duże zróżnicowanie ukształtowania powierzchni, silne rozwinięcie linii brzegowej, dominację obszarów nizinnych oraz położenie na umiarkowanych szerokościach geograficznych.	• wskazać na mapie i nazwać główne morza i ocean otaczające Europę; • określić cechy charakterystyczne dla danego pasa rzeźby.	• wskazać na mapie i nazwać największe wyspy i półwyspy Europy; • wskazać i nazwać skrajne punkty na mapie Europy.	• scharakteryzować typy wybrzeży występujące w Europie i wskazać ich przykłady na mapie; • wskazać na mapie i podać nazwy obiektów geograficznych, wzdłuż których przebiega umowna granica między Europą i Azją.	• wskazać na mapie główne pasma górskie i podać ich najwyższe szczyty; • scharakteryzować środowisko geograficzne dowolnej części Europy, korzystając z mapy fizycznogeograficznej.
12. Europa na mapie politycznej	• wskazać na mapie politycznej państwa Europy.	• podać przykłady państw niepodległych, terytoriów zależnych oraz państw nieuznawanych na arenie międzynarodowej.	• podać stolicy państw Europy; • wskazać na mapie regiony geopolityczne i podać przykłady państw do nich należących.	• przedstawić historyczne procesy mające wpływ na współczesny obraz polityczny Europy: wojny, kolonializm. • podać przykłady konfliktów, które doprowadziły do powstania nowych państw w Europie.	• przedstawić historyczne uwarunkowania istniejącego podziału na Europę Zachodnią i Wschodnią. • ocenić trwałość granic w Europie.
13. Unia Europejska	• wskazać na mapie państwa należące do Unii Europejskiej; • klasyfikować wskazane zjawiska zachodzące w krajach należących do Unii Europejskiej na społeczne i gospodarcze.	• wyjaśnić, na czym polega integracja państw w ramach Unii Europejskiej; • na przykładzie Polski podać korzyści wynikające z integracji w ramach UE.	• na wybranych przykładach ocenić korzyści i zagrożenia wynikające ze wspólnej polityki w ramach Unii Europejskiej (np. wspólna polityka rolna, wspólna waluta).	• wymienić przykłady społecznych i gospodarczych przemian, które nastąpiły w krajach Unii Europejskiej, będących skutkiem integracji.	• opisać kolejne etapy integracji Europejskiej od Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali po Unię Europejską w obecnym kształcie.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
14. Trochę geologii – Islandia	• wskazać na mapie tematycznej płyty litosfery i ich granice;	• opisać zjawiska zachodzące wzdłuż grzbietu	• wymienić skutki, jakie dla mieszkańców Islandii wynikają	• opisać związek między położeniem na granicy płyt	• na podstawie mapy tematycznej wskazać inne miejsca w Europie położone

	opisać położenie Islandii na granicach płyt litosfery.	- śródoceanicznego na oceanie Atlantyckim; - wyjaśnić znaczenie terminów: wulkanizm, trzęsienia ziemi.	- z położenia na granicy płyt litosfery; - wyjaśnić znaczenie terminu gejzer; - opisać mechanizm powstawania gejzerów.	- litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi; - opisać powstawanie grzbietu śródoceanicznego i doliny ryftowej.	na granicy płyt litosfery i opisać zależność między położeniem a występowaniem wulkanizmu i trzęsień ziemi.
15. Klimaty Europy	- wymienić czynniki, które wpływają na klimat Europy; - wymienić strefy klimatyczne, w których położona jest Europa.	podać przykłady modyfikacji klimatu strefowego przez czynniki klimatotwórcze.	- wskazać na mapie orientacyjny zasięg stref klimatycznych; - podać przykłady obszarów o klimacie astrefowym.	- wskazać na mapie Europy miejsca, w których przebieg granic stref klimatycznych został zmodyfikowany przez czynniki klimatotwórcze; - wyjaśnić znaczenie czynników klimatotwórczych w tworzeniu klimatu.	określić na podstawie mapy klimatycznej Europy strefę klimatyczną i cechy klimatu danego kraju Europy.
16. Ludzie w Europie	- wymienić czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie; - wymienić przykłady ludów zamieszkujących Europę; - wyjaśnić przyczyny dużej imigracji do Europy.	- podać przykłady świadczące o dużym zróżnicowaniu ludów Europy; - wyjaśnić przyczyny starzenia się społeczeństwa Europy.	- wyjaśnić przyczyny zróżnicowania ludów Europy; - podać przykłady państw, na terenie których przebywa duża liczba imigrantów.	- podać przykłady państw o dużym wewnętrznym zróżnicowaniu językowym i kulturowym. - opisać konsekwencje zróżnicowania demograficznego społeczeństwa Europy.	- ocenić sytuację demograficzną Europy; - podać przykłady prorodzinnych rozwiązań w krajach europejskich.
17. Londyn i Paryż – wielkie miasta Europy	- na podstawie ilustracji porównać centra i przedmieścia Londynu i Paryża; - przyporządkować główne funkcje do właściwych części wielkich metropolii (dzielnic centralnych i peryferyjnych).	- podać podstawowe cechy wielkich metropolii (np. duża liczba ludności, wysoka gęstość zaludnienia i zabudowy); - wyjaśnić przyczyny szybkiego rozwoju Londynu i Paryża; - podać przykłady atrakcji turystycznych Londynu i Paryża.	- na podstawie map porównać położenie i kierunki rozwoju przestrzennego Londynu i Paryża; - scharakteryzować wybrane cechy demograficzne ludności Londynu i Paryża; - wyjaśnić znaczenie transportu zbiorowego w funkcjonowaniu wielkich metropolii.	- podać przykłady cech różniących Londyn i Paryż; - wymienić i ocenić pozytywne i negatywne aspekty zamieszkiwania w wielkiej metropolii.	- wyjaśnić pojęcie rewitalizacji miast; - określić przyczyny rewitalizacji miast lub ich fragmentów; - na przykładzie Londynu zaprezentować pozytywne skutki rewitalizacji miast.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
18. Produkcja energii w Europie	wymienić źródła energii;	określić odnawialność danego źródła energii;	wymienić i uzasadnić, które kraje mają sprzyjające warunki	ocenić czy struktura produkcji energii w danym	ocenić perspektywę energetyczną wybranego kraju i całej Europy.

	wskazać przykłady państw wykorzystujących określone źródła energii.	wskazać kraje Europy zasobne w surowce energetyczne.	przyrodnicze do rozwoju różnych form energetyki odnawialnej.	kraju jest nowoczesna i przyjazna środowisku; wykazać związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranego kraju Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii.	
19. Francja – nowoczesna gospodarka	- podać przykłady nowoczesnych gałęzi przemysłu rozwiniętych we Francji; - podać przykłady nowoczesnych usług rozwiniętych we Francji.	- opisać strukturę zatrudnienia we Francji; - podać przykłady produktów przemysłowych, które Francja eksportuje do innych krajów.	- wyjaśnić pojęcie nowoczesne technologie; - wymienić cechy nowoczesnego przemysłu na przykładzie przemysłu francuskiego; - wymienić co najmniej trzy cechy nowoczesnej gospodarki Francji.	- ocenić rolę nowoczesnej energetyki w rozwoju gospodarczym Francji; - ocenić rolę nowoczesnego transportu w rozwoju gospodarczym Francji.	- wyjaśnić znaczenie wydajności pracy w nowoczesnej gospodarce; - przedstawić proces produkcji w nowoczesnych zakładach przemysłowych na przykładzie francuskich zakładów lotniczych.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
20. Europa Południowa – turystyczny raj	- wyjaśnić pojęcie „turystyka”; - wskazać na mapie europejskie państwa leżące nad Morzem Śródziemnym; - wskazać na mapie półwyspy: Iberyjski, Apeniński i Bałkański.	- opisać główne walory środowiska przyrodniczego basenu Morza Śródziemnego; - wyjaśnić różnice między turystką masową, kwalifikowaną i agroturystyką; - wyjaśnić różnice między turystyką krajoznawczą i wypoczynkową.	- przedstawić cechy charakterystyczne rzeźby terenu i warunki klimatyczne w państwach basenu Morza Śródziemnego; - ocenić klimat śródziemnomorski, pod kątem przydatności dla turystyki.	- scharakteryzować problemy społeczno-gospodarcze państw basenu Morza Śródziemnego. - wymienić największe atrakcje antropogeniczne w krajach Europy Południowej i powiązać je z określonym rodzajem turystyki.	- podać przykład państwa Europy Południowej, wskazując na zależność rozwoju turystyki od środowiska przyrodniczego; - wskazać i uzasadnić kierunek przyszłego rozwoju branży turystycznej w krajach Europy Południowej.

Dział 3. Sąsiedzi Polski					
21. Niemcy – przemiany przemysłu	- na podstawie ilustracji opisać wygląd zakładów przemysłowych w XIX w. oraz obecnie; - podać przykłady gałęzi przemysłowych rozwijanych Nadrenii Północnej-Westfalii w XIX w. oraz obecnie.	- wymienić przyczyny restrukturyzacji przemysłu Nadrenii Północnej-Westfalii; - nazwać surowce naturalne, dzięki którym rozwinęły się pierwsze zakłady przemysłowe Nadrenii Północnej-Westfalii.	- wymienić trzy cechy niemieckiego przemysłu, dzięki którym ten sektor stał się podstawą niemieckiej gospodarki; - porównać wpływ zakładów przemysłowych na środowisko przyrodnicze Nadrenii Północnej-Westfalii dawniej i obecnie.	- wyjaśnić przyczyny zmian poziomu bezrobocia w Nadrenii Północnej-Westfalii w czasie trwania restrukturyzacji przemysłu; - wykazać związek pomiędzy unowocześnianiem przemysłu a działalnością ośrodków badawczych i uczelni wyższych.	- ukazać korzyści z podjęcia prac nad odnawialnymi źródłami energii i magazynowaniem energii w ośrodkach badawczych Nadrenii Północnej-Westfalii; - prognozować dalsze kierunki rozwoju zakładów przemysłowych Nadrenii-Północnej Westfalii.
22. Walory turystyczne Litwy i Białorusi	- wymienić przykłady atrakcji turystycznych Litwy i Białorusi - podać nazwy stolic Litwy i Białorusi.	- opisać krajobrazy Litwy i Białorusi, które stanowią walory turystyczne tych krajów; - podać przykłady obiektów wpisanych na listę UNESCO znajdujących się na Litwie i Białorusi.	- zaprezentować atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi związane z polskim dziedzictwem kulturowym; - wyjaśnić znaczenie Wilna i Ostrej Bramy dla budowania i zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego na Litwie.	- wymienić cechy wyróżniające środowisko geograficzne Litwy i Białorusi; - zaplanować wycieczkę na Litwę i Białoruś, uwzględniając atrakcje kulturowe i przyrodnicze.	- porównać stopień trudności organizacji wycieczki na Litwę i na Białoruś, biorąc pod uwagę konieczność przekroczenia granicy UE; - zachęcić do odwiedzenia Litwy i Białorusi, używając merytorycznych argumentów.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
23. Atrakcje turystyczne Czech i Słowacji	- opisać na podstawie mapy fizycznej Europy położenie i główne krainy geograficzne Czech i Słowacji; - wyjaśnić, czym są atrakcje turystyczne; - sklasyfikować atrakcje turystyczne na przyrodnicze i kulturowe.	- wymienić potrzeby i oczekiwania turystów; - połączyć potrzeby i oczekiwania turystów z wybranymi atrakcjami turystycznymi Czech i Słowacji.	przygotować listę atrakcji turystycznych Czech i Słowacji dla wybranych grup turystów (np. młodzieży, seniorów).	- opisać przyrodnicze i kulturowe atrakcje turystyczne Czech i Słowacji; - uzasadnić konieczność ochrony walorów przyrodniczych, np. poprzez wpisanie na listę światowego dziedzictwa UNESCO.	wymienić i wskazać na mapie zabytki Czech i Słowacji wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO.
24. Ukraina w czasach przemian	na podstawie mapy opisać położenie Ukrainy względem Polski i innych państw;	wymienić przykłady przemian politycznych i gospodarczych, jakie nastąpiły na Ukrainie po	wyjaśnić negatywny wpływ korupcji na rozwój gospodarczy krajów na przykładzie Ukrainy;	przedstawić problemy relacji Ukrainy z Rosją;	zaproponować działania, których podjęcie poprawiłoby sytuację społeczną,

	wymienić trzy trudności społeczne, gospodarcze i polityczne, z którymi Ukraina zmagą się w ostatnich latach.	uzyskaniu niepodległości w 1991 r.; - na podstawie wykresu porównać rozwój gospodarczy Polski i Ukrainy; - podać przyczyny wyludniania się Ukrainy.	- opisać przebieg rewolucji ukraińskiej w 2013 r.; - wskazać na mapie regiony Ukrainy, w których toczą się konflikty zbrojne.	- ocenić aneksję Krymu, biorąc pod uwagę jej uwarunkowania prawne i polityczne oraz wpływ na stabilność w Europie Środkowo-Wschodniej; - ukazać złożoność sytuacji społecznej na Ukrainie w kontekście jej integracji z UE lub Rosją.	gospodarczą i polityczną na Ukrainie; zaprezentować własne stanowisko na temat postawy, jaką powinna obrać Polska w relacjach z Ukrainą.
25. Rosja – od Bałtyku po Ocean Spokojny	- wskazać i opisać na podstawie mapy fizycznej położenie Rosji; - omówić rozmieszczenie głównych krain geograficznych Rosji; - odczytać z mapy gospodarczej nazwy głównych surowców wydobywanych w Rosji.	- opisać na podstawie klimatogramów klimat w różnych częściach Rosji; - na podstawie mapy gospodarczej omówić rozmieszczenie surowców mineralnych Rosji.	- opisać zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Rosji; - scharakteryzować gospodarkę Rosji.	wyjaśnić pozytywny i negatywny wpływ warunków naturalnych na życie mieszkańców Rosji.	uzasadnić, na przykładzie Rosji, że struktura importu i eksportu może świadczyć o poziomie rozwoju gospodarczego kraju.
26. Wzajemne relacje Polski i jej sąsiadów	- wskazać na mapie i nazwać państwa sąsiadujące z Polską; - podać przykłady działań realizowanych przez Polskę wspólnie z sąsiednimi krajami.	- uzasadnić konieczność utrzymywania dobrych stosunków z sąsiednimi krajami; - wymienić przykłady trudnych wydarzeń z przeszłości, które mają wpływ na współczesne relacje Polski z sąsiednimi krajami.	- scharakteryzować wzajemne relacje Polski z Rosją i Niemcami; - opisać korzyści płynące ze współpracy Polski z sąsiednimi państwami – członkami NATO i UE; - podać przykłady wpływu relacji Polski z sąsiadami na życie ucznia szkoły podstawowej w Polsce.	- scharakteryzować wzajemne relacje Polski z Ukrainą, Litwą, Czechami i Słowacją; - porównać relacje Polski z Niemcami i Rosją; - opisać powiązania gospodarcze Polski z wybranymi sąsiadami.	- ocenić zmianę relacji polsko-niemieckich w okresie od drugiej wojny światowej do czasów współczesnych; - zaproponować działania mające na celu zapobieganie mowie nienawiści i eskalacji napięć w relacjach Polski z Ukrainą i Rosją.